

Handläggare: Liselotte van den Tempel
Telefon: 08-508 09 245

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Statens energimyndighets rapport för biogasstrategi - remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens remissvar.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Östermalms stadsdelsnämnd. Statens energimyndighets förslag till biogasstrategi innebär att lyfta fram och utnyttja biogasens specifika samhällsliga mervärden, öka marknadsvärdet och minska kostnaderna för rötning samt att åstadkomma en mer rationell och ändamålsenlig distribution och försäljning av biogas som drivmedel. Av råvarorna för biogas är lönsamheten störst för avloppsslam samt mat-, restaurang- och livsmedelsavfall och här finns också en stor teknisk potential.

Förvaltningen ser mycket positivt på att en sektorsöverskridande biogasstrategi tagits fram vilken kan ligga till grund för en inhemsk bioenergiproduktion som är långsiktigt hållbar. Det är också välkommet att utredningen konstaterar att mest lönsamt är produktionen av biogas från avfall. Förvaltningen menar att det finns en stor potential att samla in matavfall från restauranger och även från stadens olika verksamheters storkök. Förvaltningen tycker det är mycket bra om produktionen av biogas som drivmedel kan växa, så att miljömålen om att tanka förnyelsebart drivmedel i tjänstefordonen kan uppnås.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Östermalms stadsdelsnämnd angående Remiss av Statens energimyndighets rapport för biogasstrategi.

Synpunkter på remissen ska senast den 24 februari 2011 skriftligen ha inkommit till kommunstyrelsen. En sammanfattning av rapporten bifogas. Rapporten i sin helhet finns på www.naturvardsverket.se som pdf-fil (biogas-slutrapport).

Ärendet

Jämfört med andra energislag intar biogas från rötning av avfall en särställning. Ingen annan bioenergi kan sluta kretsloppet och därmed ge samma unika miljönyttor i växtnäringssärföring och minskad klimatpåverkan. All biogas ger dock inte upphov till samma miljönyttor. De största samhällsnyttorna är kopplade till avlopps- och avfallsströmmarna. Biogas kan användas till värmeproduktion inklusive hetvatten, elproduktion eller som fordonsdrivmedel. Klimatnyttan för detta är stor. En kretsloppsriktad avfallshantering är den mest konkurrenskraftiga delen av biogasproduktionen.

Strategin innebär att lyfta fram och utnyttja biogasens specifika samhälleliga mervärden, öka marknadsvärdet och minska kostnaderna för rötning samt att åstadkomma en mer rationell och ändamålsenlig distribution och försäljning av biogas som drivmedel.

För att öka marknadsvärdet på biogas föreslås mer förmånliga villkor för dem som vill ansluta sig till befintligt nät för såväl gas i gasnät, el i elnät som värme i fjärrvärmenät. För att öka andelen förnyelsebart i energi- och transportsystemet rekommenderar utredningen en höjning av nuvarande generella koldioxidskatt alternativt att ett system med drivmedelskvoter införs. Utredningen föreslår också fortsatt forskning och utveckling samt rådgivning för att öka värdet av rötrest. För att minska kostnaderna i produktionen föreslås åtgärder för att bättre utnyttja befintlig kapacitet, t.ex. samrötning. När det gäller att minska kostnaderna i uppgradering och distribution av biogas som drivmedel föreslår utredningen en ökad konsolidering inom branschen som innebär att befintliga stordriftsfördelar bättre kan utnyttjas. Även här krävs forskning och utveckling.

Av råvarorna för biogas är lönsamheten störst för avloppsslam samt mat-, restaurang- och livsmedelsavfall och här finns också en stor teknisk potential. Det börjar emellertid idag uppstå brist på dessa eftertraktade substrat. Utredningen

föreslår därför att öka insamlingen av matavfall och att överväga rötning som ett alternativ till kompostering. Sammantaget menar utredningen att biogasproduktionen kan öka från förutom avlopps- och avfallsströmmar även från stallgödsel, grödor och växtodlingsrester.

Biogas kan användas för värme- och elproduktion och till fordonsdrivmedel. Utredningen föreslår att användning av fordonsgas stimuleras i framför allt tunga fordonsflottor i tätortstrafik. Därmed minskar även partikelutsläpp. Kostnaden för användning av biogas som drivmedel är emellertid tre till fem gånger högre än till kraftvärme. Utredningen framför att det kan finnas skäl att ekonomiskt stödja specifika projekt men föreslår inget generellt ekonomiskt stöd för uppgradering, distribution eller försäljning av biogas som drivmedel.

Slutligen framhålls i utredningen att biogasens konkurrenskraft gentemot andra alternativ kommer att öka liksom kraven på förnybara drivmedel, vilket kommer att gynna biogasen. Det finns samtidigt risker för produktionen om mängden avfall skulle minska, vilket är ett övergripande miljömål. Konkurrens kan också uppstå om markanvändningen vid inhemsk etanoltillverkning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom parkmiljögruppen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser mycket positivt på att en sektorsöverskridande biogasstrategi tagits fram vilken kan ligga till grund för en inhemsk bioenergiproduktion som är långsiktigt hållbar. Det är också välkommet att utredningen konstaterar att mest lönsamt är produktionen av biogas från avfall. Förvaltningen menar att det finns en stor potential att samla in matavfall från restauranger, matbutiker och även från stadens olika verksamheters storkök. Inom förvaltningens verksamheter sorterar ett antal förskolor redan idag ut sitt matavfall för rötning, vilket också är ett miljömål inom staden. Det är därför bra om förutsättningarna för utsortering och insamling av matavfall för rötning ökar och att det sker en teknikutveckling. Det är också viktigt med information i alla led. Även för hushåll kommer utsorteringen av matavfall att öka i framtiden. I Norra Djurgårdsstaden kommer avfallskvarnar att installeras i de nya lägenheternas kök. De första lägenheterna börjar byggas i år.

Förvaltningen tycker det är mycket bra om produktionen av biogas som drivmedel kan växa så att miljömålen om att tanka förnyelsebart drivmedel i tjänstefordonen kan uppnås. Förvaltningen har idag tjänstebilar vilka är bensin/gasbilar. Medarbetare som använder sig av dessa bilar anser att det är svårt att i tillräcklig

utsträckning tanka bilarna med gas. Det finns få tankställen och gasen är ofta slut. Ett annat problem av teknisk art med biogasen som drivmedel är att bilen inte går att starta med biogas vid kall väderlek utan måste motorn måste först värmas upp med bensin. En teknikutveckling är därför välkommen. Förvaltningen anser slutligen att prissättningen på biogas som drivmedel bör ses över. Idag följer biogasen de fossila bränslenas prisutveckling och priset för biogas ligger högre i Stockholm än i övriga landet.

Bilagor

Sammanfattning av utredningens förslag till en sektorsövergripande biogasstrategi
- slutrapport